

Fogékony szívvel

A háború utáni első napok, 1945 májusának örömteli idejéből elevenítette fel életének egy epizódját nemrégiben Szegeden Gáspár Sándor elvtárs, a SZOT főtitkára. Fiatal ifjúmunkásként maga is részt vett azoknak a boldogan tüntető ünneplő csoportoknak a soraiban, amelyek túlaradó örömmel járták Budapest utcáit. Az ünneplőkhöz itt is, ott is újabban csatlakoztak: ismerősök és ismeretlenek. Egy helyen magánosan áldogáló néniire lett figyelmes. Arkifejezése egykedvű volt: amolyan indulatlan, örömtelen. Amikor azonban magukkal hívták, szívesen ment velük utcáról utcára és az is látszott, hogy jólesően teszi, noha változatlanul nem derült fel az arca. Végül megkérdezték tőle: „A néni nem öfűl, hogy vége a háborúnak?” A válasz mély sóhajjal együtt fakadt fel: „Nekem, fiaim, már egy éve vége van! ... Azóta, hogy egyetlen fiam elesett a fronton”.

A történet régi. Tanulságai mégis frissek és elévülhetetlenek. A hétköznapi embernek szemléletét tükrözi, azt a természetes megnyilvánulást, amelyet sohasem hagyhatunk figyelmen kívül. Az egykori megfakult szemű munkásszónya és sok-sok mai úgynevezett egyszerű ember számára a saját életének zárt kis köre jelenti az egész világot. A saját életének, a saját sorsának alakulásán mérí, hogy mi változott, mi változik körülötte.

Könnyű erre az ellenvetés, hogy nem lehet helye a mi társadalmunkban az efféle individualista felfogást tükröző szemléletnek. Különböző is ma már az emberek többsége felvilágosultabb, öntudatosabb, mint két évtizeddel ezelőtt, és egyre inkább megtanul közösségi szellemben élni, gondolkodni. Ez mind igaz, de mégsem vitatható el a dolgozó embereknek az a joga, hogy éppen az ő társadalmunkban, a szocializmus építő társadalomban ne legyen mellékes az egyén boldogulása. Akkor lenne indokoltan, sőt elítélendő az egyéni boldogulás, gyarapodás hajszolása (amire sajnos bizony van elég példa), ha ez a társadalom rovására menne. Az elfogadhatatlan, hogy az egyéni érdek szembekerüljön a közösség, az egész társadalom érdekeivel, céljaival, terveivel, vagy akár csak hátráltassa is azokat. Ennek ellenkezőjébe van törődhetünk bele, vagyis abba, hogy egy-egy helyen valamilyen kisebb közösség boldoguljon a sok-sok egyén rovására, vagy éppen egy szűk kör közösségi érdekeinek nevezze ki azt, ami csupán a maga számára előnyös, hasznos.

Mindaz, amit szóvá tesztek nemcsak az anyagi előnyökre vonatkozik, hanem erkölcsi, társadalmi körülményekre is. Vonatkozik az emberi magatartásra, a hivatalbeli, a különféle vezető posztokon állókra, a kisebb-nagyobb hatósági „hatalommal” rendelkezőkre. Mert mit is gondol az a munkásember, aki sokszor igen nehéz viszonyok között kemény, becsületes helytállással tölti napi 8 óráját a gépe mellett, de mikor valamilyen ügyes-bajos dologáért a Hivatalhoz kell fordulnia, akkor ott rideg bánásmódot, föltévesztést kap, netán? Emelkedjék felül emberi megbántottságán? Legyen nagyvonalú, legyen öntudatos és ne vonjon le messzemenő következtetéseket? Vannak sokan, sőt talán többségükben ma már olyan emberek élnek nálunk, akik tudnak különbséget tenni. Mégsem csodálkozhatunk, ha egyik-másik megbántott ember messzebb szalad gondolataival és a szájaíze azzal a társadalommal szemben keseredik meg, amelyet ilyen tisztviselők képviselnek. Előfordulhat természetesen, hogy valakinek nincs igaza, és értetlen a saját ügyével szemben. Nem az ilyen esetekről van szó, de még akkor is határozottsággal ugyan, viszont nagy-nagy türelemmel, megértéssel kell megmagyarázni a reális helyzetet. Ez a kötelességük azoknak, akiknek az a beosztás jutott, hogy képviseljék a hatalmat és gyakorolják az adott hivatalban.

E kérdést most napjainkban egy másik, sokkal szélesebb körű és általánosabban kiható körülmény teszi igazán időszerűvé. Ez a gazdaságirányításban sorra kerülő reform, amit egyszerűbben új mechanizmusnak nevezünk. Ezt a társadalom minden rétegét érintő folyamatot nem kezdhetjük el olyan emberekkel, akik számára lelkiileg már mindegy, hogy mi jön, akiknek már régen „befejeződött a háború”. Ilyen emberekkel nem juthatunk előre. Márpedig az a célunk a reformmal, hogy az egész társadalom előrejusson és még jobban boldoguljon. Ezért is a közös boldogulásról van szó, kinek-kinek még fokozottabban a munkája, teljesítménye, helytállása arányában. És ugyancsak ezáltal is a közös boldogulás csak közösen segíthetjük elő: ha minden ember érdekelt ebben az ügyben.

Ezért van most szó első helyen a személyes érdekességről, amely egyrészt helyzeti, másrészt tudati jelenség, de mint mindig, ezáltal sem szétválasztható. Minden munkahelyen, üzemben, vállalatnál, intézménynél úgy kell megszervezni a munkát, hogy mindenki valóban érdekelt legyen benne és ugyanakkor fel is ismerje a maga személyes érdekességét. Legfőként a vezetők, párt-, állami, gazdasági, tömegszervezeti vezetők feladata ez, de végsősoron mindenki, minden párttagé, minden dolgozó emberé, aki tisztába jött ezekkel az igazságokkal.

Nem lehet eleget hangoztatni azt a ma már egyre inkább közismert megfogalmazást, hogy az új gazdasági mechanizmus nem valamiféle elvont, misztikus cél, hanem a leggyakorlatibb eszköz. Minden dolgozó ember és velük az egész ország előrehaladásának eszköze. Ezt pedig nem foghatjuk fel szemforgató jelszuitizmussal, mert a mi világnézetünk szerint semmiféle cél nem szentesíthet méltatlan, antihumánus eszközöket. Erről azonban csakugyan nincs szó, de azt is el kell kerülnünk, hogy bárkiben is ilyen egyéni tapasztalatok szülessenek. Mindannyiunknak elő kell segíteni, hogy az emberek tapasztalhatassák, tudják és érezzék is, hogy az ország hivatott vezetőinek sok gondjával, töprengésével, munkájával járó új módszerek bevezetése a közös boldogulásnak és a személyes boldogulásnak egyaránt a legjobb jelenlegi eszköze. Tapasztalniuk kell a maguk szűkebb világában, üzembükben is, hogy jól váltják aprópénzre mindazt, amit országosan felsőbb szinten bocsátottak közre.

Ezek a sorok — senki ne értse félre — nem a „szatyorpolitika” pártfogói. Nyilvánvalóan nem mérhetünk mindent azon, hogy éppen ma mi van a szatyorban. Az emberek azonban, a rendszerünkbe vetett bizalmuk folytán is, jogosan várják, hogy évről évre jobban éljenek — mint ahogyan jobban is élnek. Az is köztudott, hogy előrehaladásunkat illetően nem táplálhatunk illúziókat, de arra mindenképpen szükség van, hogy vezetők és beosztottak közösen, hatékonyan segítsük elő ezt a folyamatot. Az új körülmények között az eddigieknél nagyobb, szélesebb lehetőségekre módot adó helyi intézkedésekkel, munkaszervezéssel, demokratizmussal alakíthatjuk ki a napi munkában az egyén és a közösség érdekeinek minél tökéletesebb összhangját. Az új gazdaságirányítási rendszer előnyeivel valamennyien így élhetünk, boldogulhatunk jól, hasznosan, és így számíthatunk rá, hogy az emberek fogékony szívvel is fogadják.

LÓKÓS ZOLTÁN

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

57. évfolyam, 250. szám

Ára: 80 fillér

Vasárnap, 1967. október 22.

Willi Stoph
Kádár Jánosnál
és Fock Jenőnél

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára és Fock Jenő, a kormány elnöke szombaton délelőtt fogadták Willi Stophot, a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának elnökét, az NSZEP Politikai Bizottságának tagját, aki szabadságának egy részét Magyarországon töltötte.

A szívélyes hangú, elvtársi eszmecserén Willi Stoph átadta Walter Ulbrichtnak, az NSZEP KB első titkárának, az NDK Allamtanácsa elnökének a magyar vezetőkhöz küldött üdvözlését. Kádár János és Fock Jenő személyes üdvözlésüket, az NDK további felvirágzására irányuló jókívánásait küldték Walter Ulbrichtnak, az NSZEP vezetőjének és az NDK népének.

A vietnami háború ellen tüntet a világ

Nagyszabású felvonulás az amerikai fővárosban
Tiltakozás Tokióban, Párizsban, Helsinkiben

Az amerikai agresszió ellen harcoló vietnami néppel való nemzetközi szolidaritás napján a hírügynökségek szinte ontják az anyagokat a világ legkülönbözőbb részeiben zajló tüntetésekről. Japánban 370 különböző helységben több mint másfél millióan tüntettek a vietnami agresszió ellen. 60 ezer résztvevővel hatalmas tömeggyűlésre is sor került a japán fővárosban.

Európában a legjelentősebb megmozdulás színe helyre Párizs volt. Harminchárom szervezet és politikai párt felhívására mintegy 30 ezres tömeg indult el szom-

bat délután a Place De La République-től a Place De La Bastille felé — az első sorokban haladt Waldeck Rochet, az FKP főtitkára. „Johnson gyilkos!”, „A DNFF győzni fog!” — hirdették a felvonulók tábláit.

Helsinki központjában több mint húsz ifjúsági és társadalmi szervezet felhívására több ezren vettek részt a vietnami agressziót elítélő tömeggyűlésen. Amszterdamban az amerikai konzulátus épülete előtt levő gyepszöngyegbe egy tüntető egy három méter magas fehér keresztet szúrt le. A kereszt az amerikaiak viet-

nami agressziója áldozatainak állít emléket.

Erländer svéd miniszterelnök szombaton a Szocialdemokrata Párt rendkívüli kongresszusán mondott beszédében éles szavakkal bírálta az Egyesült Államok vietnami politikáját. Felszólította az amerikai kormányt a bombatámadások beszüntetésére. Számos tüntetésre került sor Olaszország több városában.

A szovjet társadalmi szervezetek képviselői szombaton felkeresték Llewellyn Thompsont, az Egyesült Államok moszkvai nagykövete (Folytatás a 2. oldalon.)

Helsinkiben tartják a nők világkongresszusát

A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség az elmúlt napokban Prágában tartotta tanácsülését. A tanácskozásról Erdei Lászlóné, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke, a magyar nőküldöttség vezetője az MTI munkatársának elmondta:

— Mind a referátum, mind pedig a felszólalások hűen tükrözték, hogy az NSZEP-be tömörült nőszervezetek széleskörű tevékenységet fejtenek ki a nők, az anyák és a gyermekek védelmében. A tanácsülés szolidaritásáról biztosította a vietnami anyákat, akik gyermekeikkel együtt olyan mérhetetlenül sokat szenvednek az amerikai agresszorok bombatámadásaitól.

— Az NDNSZ idei tanácsülésének ünnepi jellegét kölcsönözték a Nagy Októberi Forradalom közelgő fél évszázados jubileuma. Az ülés résztvevői meleghangú levélben köszöntötték a szovjet nőket és további sikereket kívántak munkájukhoz.

— A tanácsülés elhatározta, hogy 1968. december 1—5 között Helsinkiben rendezi meg a nők világkongresszusát. A kongresszusra meghívják a tagszervezetek közül azokat a társadalmi szervezeteket és neves személyiségeket is, amelyek és akik a nők helyzetével kapcsolatos témák iránt érdeklődnek. (MTI)

Október végére befejeződik a szüret

Hidegre fordult az idő. Az első őszi fagyhullám elérte már megyénket is. Megülte a dör a lombokat, a szőlőtökeket. Eppen ezért nem érdemes várni most már a szedéssel.

A Magyar Állami Pincegazdaság Csongrád—Szolnok vidéki Üzeme eddig 150 ezer mázsa szőlőt vett át a termelőkötől. Különösen jól fizettek a Csongrád megyei területek. Ebben az esztendőben a 21 ezer 312 holdnyi szőlőterületből 17 ezer 932 holdon kínálta kincsét a föld. Termőre fordultak a nagyüzemi telepítések is. 1961-től a közelmúltig 5 ezer holdon telepítettek szőlőt, s a megye területén mintegy 3 ezer hold fizetett

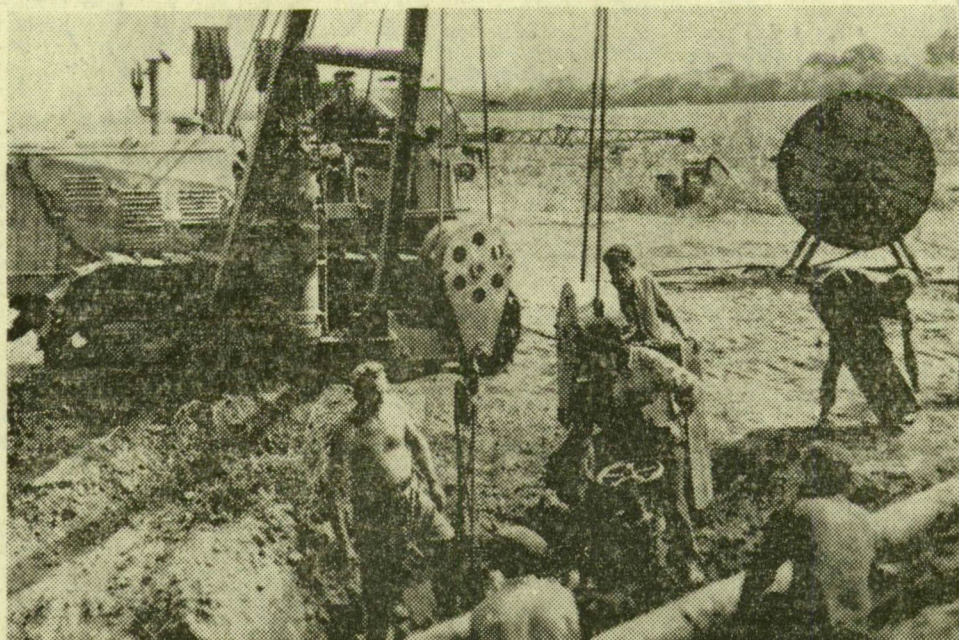
már az idén. Az összterület 80 százalékaról takarították be a termést.

A hónap végére a szegedi járásban is befejeződik a szüret. Lefagyott a lomb, sietni kell most már a munkával. A hűvös, hideg időben nincs már cukorutánpótlás és mennyiségi veszteséggel lehet számolni. Az aszályos nyár s a szüret elején beköszöntött esős idő a kadarkánál és más gyengehajú szőlőfajtánál romlást idézett elő. Viszont a kövidinkánál és a rizlingnél belesegített a jó minőségbe. Az eddigi tapasztalatok azt tanúsítják, hogy a kövidinka és a rizling „jól megszívta” magát, és a kövidinka 16—19 cukorfokos, a rizling pedig 18—19 cukorfokos. A kadarkánál nagy az ingadozás, 15—24 cukorfokig.

A kadarka területeken Csongrád és Szentes környékén lényegében befejeződött a szüret. A szegedi járásban a terület 75—80 százalékaról takarították be a termést. Az utolsó tíz napban mintegy 27 ezer mázsa szőlő átadására kötöttek szerződést a pincegazdasággal. Ebben az évben először alkalmazzák azt a módszert, hogy a szüret egész ideje alatt lehet szerződni. A szerződéses ár 10 százalékkal magasabb, mint a szabadár.

A közelmúltban munkába állt Asotthalmon az ország egyik legkorszerűbb, modern feldolgozó telepe is. Ez a berendezés 500 óra alatt, tehát egy szüreti idényben 25 ezer mázsa szőlő feldolgozására képes. Sajnos Szőregben a 16 ezer hektoliteres pince építésénél elhúzódnak a munkák, félt, hogy nem készül el határidőre a létesítmény. A Magyar Állami Pincegazdaság Csongrád—Szolnok vidéki Üzeme mintegy 10 millió forintot költött a fent említett két helyen a beruházásokra.

Olajszállítás a Tisza alatt



Az új vezetékcsakasz építésének utolsó szakaszát, amint a nagyteljesítményű erőgépek helyükre emelték az acélsöveket

Tápé mellett, a Tisza két partját összekötő új vezetékrendszer kiállta a szigorú vizsgát, tegnap befejeződtek a nyomáspróbák és délből megindult a kísérleti olajszállítás. A sífoki Kóolajvezeték Vállalat október 31. azaz határidő előtt befejezte a több millió forintos beruházást.

Mintahogy erről lapunkban már beszámoltunk, az új vezetéknek az a feladata, hogy a Tisza—Maros-közi termelőktől az olaját az algyői töltőállomásra, gázát pedig a szegedi csővezetékbe juttassa. A „folyókereszt” vezeték biztonságosabbá teszi az olaj továbbítását, és javítja Szeged gázellá-

tását. Segítségével Szeged maximális gázigénye is kielégíthető. Naponta 200—220 ezer köbméterre emelhető a városba küldött földgáz mennyisége. A próbaszállítások idején szakaszosan 24 óra alatt olajból 150 tonnát szállítanak át a vezetékeken az algyői töltőállomáshoz. Később ez a mennyiség jelentősen emelkedik majd.